

Rozhodování o volbě střední školy:

Deváťáci a výběr střední školy v době koronavirové

Studie Než zazvoní

15. prosince 2020

Studie o výběru střední školy

Tento dokument je veřejnou součástí širší dlouhodobé studie Než zazvoní, která mapuje proces rozhodování o výběru školy u žáků osmých a devátých tříd. Výsledky studie by měly sloužit především vedoucím pracovníkům středních škol k tomu, aby činili zodpovědná a efektivní rozhodnutí a výchovným poradcům základních škol pro zlepšení obrazu o žákovských preferencích. Posláním Než zazvoní je jim v tom pomáhat.

Hlavní zjištění

- ❖ **Před Vánoci 2020 má o svém budoucím směřování zcela jasno 24,5 % devátáků. Naopak 68,1 % žáků stále ještě svoji vysněnou školu hledá** – míří určitým směrem, ale s různou mírou pravděpodobnosti připouští, že se ještě před podáním přihlášky může leccos změnit.
- ❖ **Více než polovina respondentů (58,5 %) plánuje studium na některé ze středních odborných škol, 15,8 % žáků plánuje jít po základní škole na odborné učiliště.** Na gymnázium chce studovat 14,1 % dotazovaných.
- ❖ **Informačním zdrojem o středních školách vévodí internet – na internetu si vybírá školu 87,4 % devátáků.** Oproti předchozím letem se dle očekávání velice snížil vliv dnů otevřených dveří, které stihlo absolvovat pouze 22,3 % respondentů. Potvrzuje se, že vliv internetu a on-line světa je nezastupitelný – škola, který není na internetu vidět, jako by neexistovala.
- ❖ **85,5 % devátáků se již dívalo na webové stránky školy, o kterou má zájem a 51,9 % respondentů si vybírá střední školy v internetových školských katalozích.**
- ❖ **Téměř dvě třetiny žáků (65,1 %) by škola odradila, pokud by její webové stránky neobsahovaly důležité informace, polovinu devátáků (45,8 %) by zklamala nepřehlednost webových stránek dané školy a 25,6 % respondentů pak z webu školy odejde i kvůli nelichotivému vzhledu.** Mít přehledný a kvalitní web se v této náborové sezóně vyplatí.
- ❖ **Některého z on-line dnů otevřených dveří se zatím zúčastnilo pouze 15,3 % devátáků,** v loňském roce se prezenčních dnů otevřených dveří dle dat z ledna 2020 zúčastnilo 82,1 % devátáků a byl to jeden z nejdůležitějších momentů jejich rozhodování.
- ❖ **Téměř dvě třetiny (59,6 %) devátáků by měly zájem se zúčastnit on-line dnů otevřených dveří.** Nejčastěji by chtěli na on-line dni otevřených dveří vidět, jak škola vypadá, popovídat si se žáky, jak to tam chodí, učení naživo, odborné učebny, interiér školy, učitele nebo poznat kolektiv.
- ❖ **Nejpoužívanější sociální síť není pro devátáky Facebook, ale Instagram, na kterém má profil 92,3 % respondentů.** Facebook, který měl v minulosti dominantní roli, využívá 79,2 % dotazovaných. Na vzestupu je také sociální síť Snapchat, který využívá 73,2 % respondentů. Školy by na sociálních sítích (a především Instagramu) neměly chybět – jedná se o velice efektivní a levný nástroj pro propagaci a komunikaci s žáky i uchazeči.
- ❖ **Přestože již většina středních škol má na některé ze sociálních sítí profil, jejich stránku sleduje pouze 20,6 % dotazovaných.** Důvodem je situace, kdy devátáci buď vůbec neví, že jejich vybraná škola má nějaký profil na sociální síti nebo je nenapadlo školu na sociální síti hledat. Školy by tak měly dbát především na správnou propagaci své školy i vůči uchazečům.
- ❖ **20,7 % devátáků by se navíc nechalo ovlivnit influencerem na sociálních sítích ve výběru střední školy.**

- ☛ **77,6 % deváťáků zcela či spíše souhlasí s tím, že má dostatek informací pro výběr školy.** Podle 61,5 % respondentů však koronavirová pandemie komplikuje výběr střední školy.
- ☛ **40,3 % respondentů je pro úplné zrušení přijímaček a přijímání na střední školy na základě hodnocení podle výsledků ze základních škol.** 22,4 % deváťáků by pak upřednostnilo jednotné přijímačky CERMAT oproti 13,7 % respondentů, kteří by raději psali individuální přijímačky na vybrané škole.
- ☛ **Zatímco žáci, mající zájem o střední odborné školy, by ve 43 % případů volili spíše zrušení přijímaček a výběr podle výsledků na základní škole, deváťáci se zájmem o gymnázia by naopak v 40,7 % případů raději psali testy CERMAT.** Pro 40,9 % dotazovaných žáků je velmi či spíše důležité, zda bude mít jejich škola jednotné či individuální přijímačky nebo je zruší.

Metodika

Studie byla provedena formou on-line dotazování žáků devátých ročníků. Participace na průzkumu byla nabídnuta náhodně vybraným základním školám z celé České republiky. Výsledný vzorek po očištění dat činil 6585 respondentů. Do analýzy jsou zahrnuti pouze ti respondenti, kteří plánují podat alespoň jednu přihlášku na střední školu nebo učiliště. Odpovědi ostatních nejsou relevantní cílům výzkumu, jelikož se rozhodli pracovat či zodpověděli jen málo nebo žádné otázky.

Mezi respondenty bylo 51,1 % dívek a 48,9 % chlapců.

Sběr dat proběhl v období od 1. do 13. prosince 2020.

Kontakt

Studii vypracovalo Než zazvoní, s.r.o., které se věnuje poradenství základním a středním školám.

Ing. Mgr. Petr Soukeník, Mgr. Karel Komínek, Mgr. Jakub Roh, Bc. Aneta Košíková

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

Kontakt pro média

Bc. Aneta Košíková

kosikova@nezzazvoni.cz

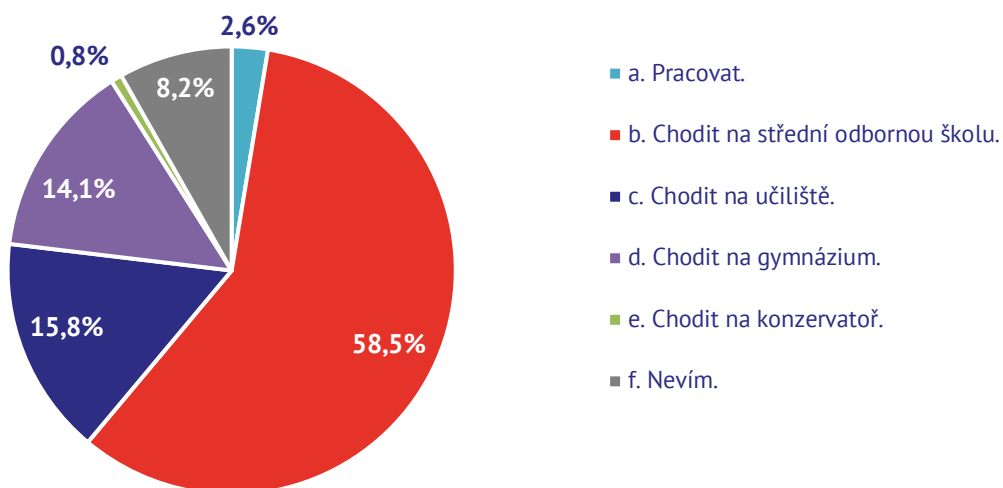
733 778 256

Obecně k rozhodování o volbě školy

Drtivá většina (97,4 %) dotazovaných deváťáků plánuje po dokončení povinné školní docházky pokračovat ve studiu na střední škole. Více než polovina respondentů (58,5 %) plánuje studium na některé ze středních odborných škol, 15,8 % žáků bych má v plánu jít po základní škole na odborné učiliště. Na gymnázium chce dle svých slov studovat 14,1 % dotazovaných. Stále nerozhodnutých je již pouze 8,2 % žáků.

1) Co plánuješ dělat po ukončení základní školy?

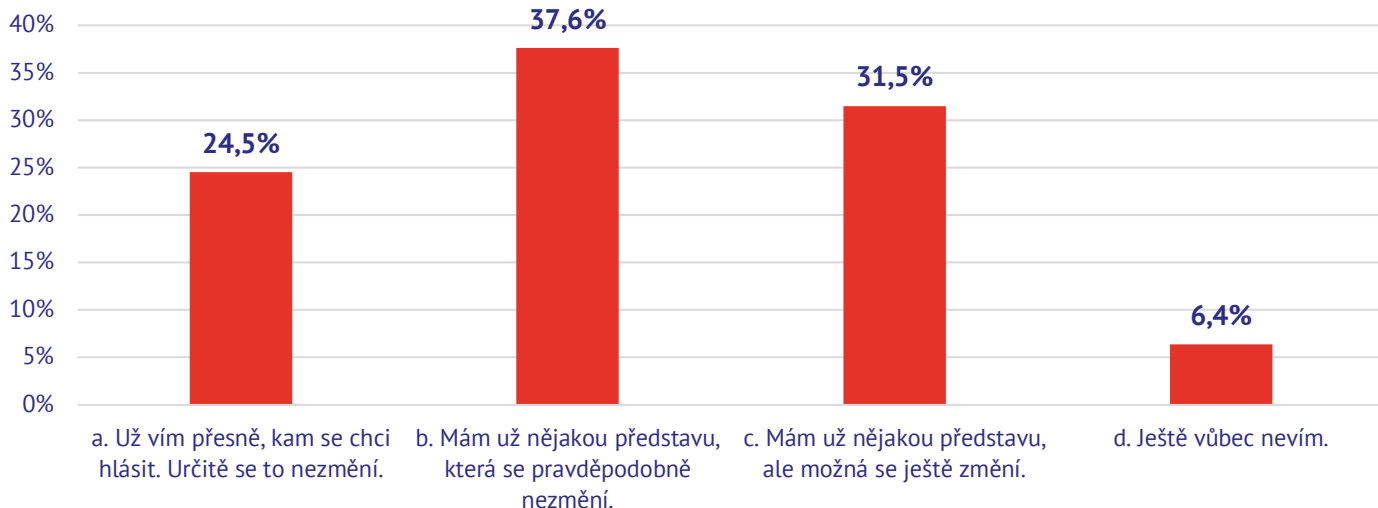
N = 6756

Deváťáci mají před Vánoci o svém budoucím směřování zcela jasno již v 24,5 % případů, 37,6 % z nich má o své budoucí škole představu, která se pravděpodobně nezmění. Naopak 31,5 % žáků se stále ještě hledá – míří určitým směrem, ale připouští, že se ještě před podáním přihlášky může změnit. Zcela nerozhodnutých je už jen 6,4 % respondentů.

2) Víš už, kam si budeš podávat přihlášky?

N = 6585

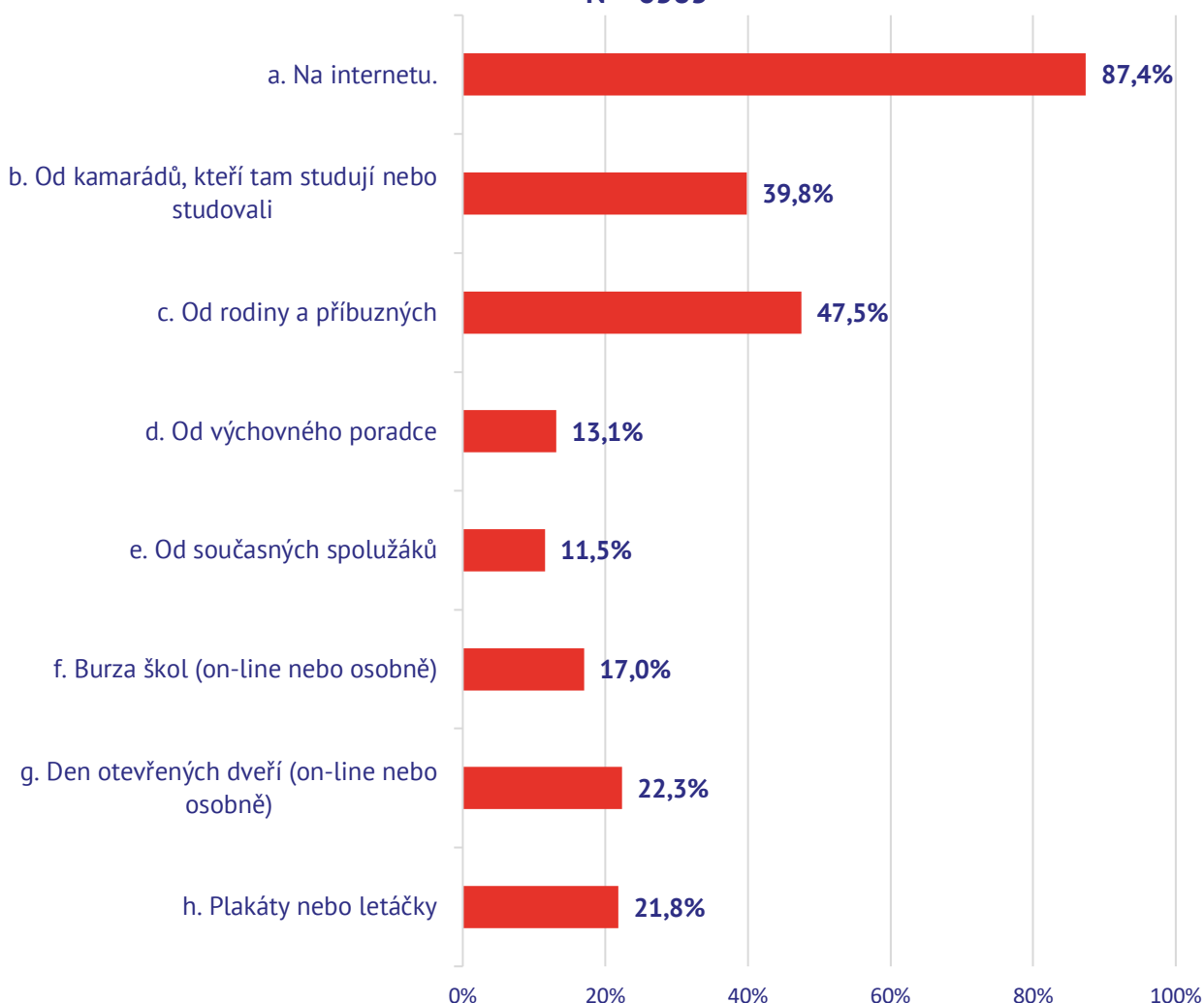

Internet jako primární zdroj informací

Zdrojům, ze kterých deváťáci čerpají v tomto školním roce informace o středních školách, jednoznačně vévodí internet. Na internetu si vybírá školu 87,4 % deváťáků. Oproti předchozím letem se dle očekávání velice snížil vliv dnů otevřených dveří, které stihlo absolvovat pouze 22,3 % respondentů. Téměř polovina dotazovaných také využívá informací od svých příbuzných, případně od kamarádů, kteří na vybrané škole studovali. Pouze 13,1 % deváťáků uvedlo, že informace o středních školách čerpalo u svého výchovného poradce na základní škole. Potvrzuje se, že vliv internetu a on-line světa je nezastupitelný – škola, který není na internetu vidět, jako by neexistovala.

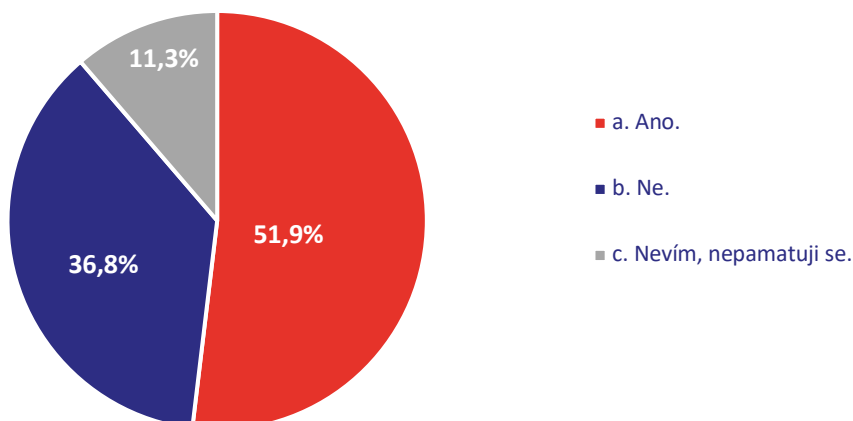
3) Z jakých zdrojů sis zjišťoval/a informace o středních školách?

N = 6585

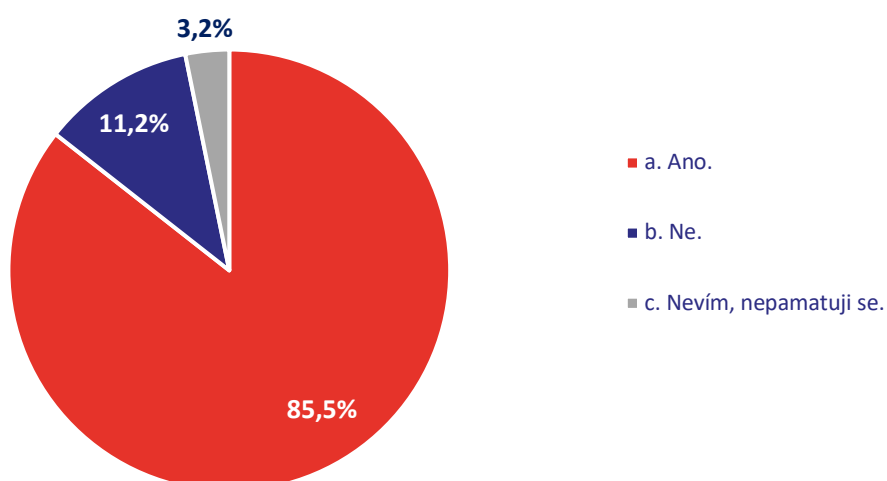
Více než **polovina devátáků (51,9 %)** již zavítala na stránky některého z **internetových školských katalogů** (stredniskoly.cz, atlasskolstvi.cz apod.).

4) Zjišťoval/a sis informace o středních školách z internetových školských katalogů?
N = 6585

Mnohem vyšší podíl **85,5 % devátáků se však dívalo především na webové stránky škol**, o které mají zájem – to jsou téměř všichni, kteří informace o středních školách na internetu hledali.

5) Díval/a ses na webové stránky nějaké školy, o kterou máš zájem?
N = 6585

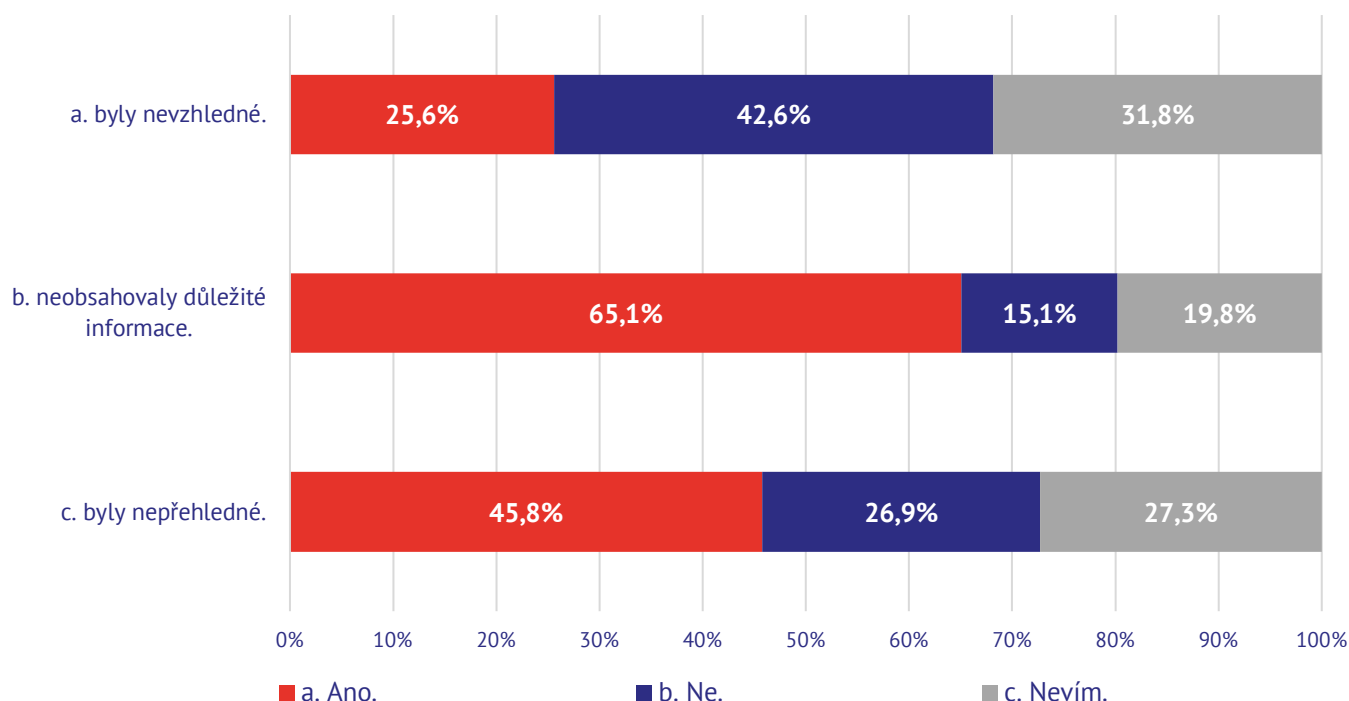

V praxi to znamená, že všichni respondenti, kteří mají o danou střední školu zájem, se alespoň jednou podívají na její web. V následující otázce jsme se snažili zjistit, zda by žáky odradilo, kdyby webové stránky školy nebyly vzhledné, přehledné či zajímavé.

Téměř dvě třetiny žáků (65,1 %) by škola odradila, pokud by její webové stránky neobsahovaly důležité informace – aby střední škola udržela zájem uchazeče, musí tedy být na jejích stránkách informace jako je seznam oborů, podmínky přijímacího řízení či termíny DOD. Další téměř polovinu devátáků (45,8 %) by pak odradila nepřehlednost webových stránek dané školy. Přehlednost webu souvisí s obsahem – pokud bude mít škola na webových stránkách všechny informace, ale nebudou velice snadno k nalezení, je to jako by je na webu ani neměla. Dalších 25,6 % respondentů pak odradí i nelichotiví vzhled webových stránek střední školy.

6) Odradilo by tě, kdyby webové stránky střední školy ...

N = 6585

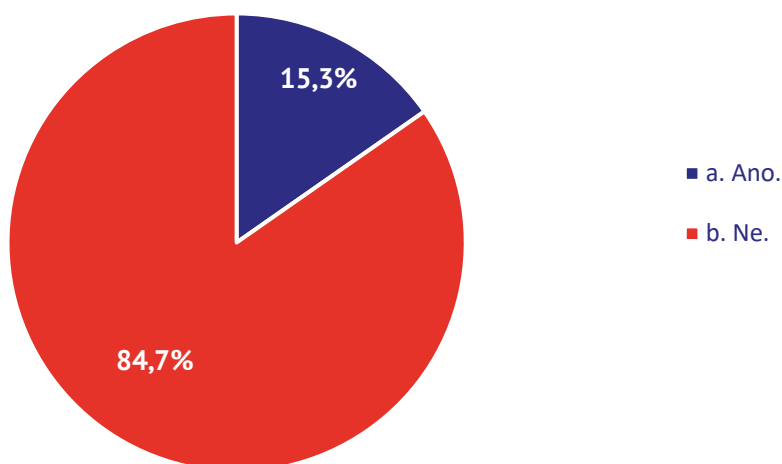

Dny otevřených dveří on-line

Dny otevřených dveří jsou vždy velice důležitou událostí v rozhodování deváťáků – letos se bez nich však musely v mnoha případech obejít. Některé střední školy se chopily příležitosti a využily síly internetu k realizaci netradičního dne otevřených dveří on-line. **Některého z on-line dnů otevřených dveří se však zúčastnilo pouze 15,3 % deváťáků**, v loňském roce se prezenčních dnů otevřených dveří dle dat z ledna 2020 zúčastnilo 82,1 % deváťáků a byl to jeden z nejdůležitějších momentů jejich rozhodování. Více v průzkumu Deváťací měsíc před odevzdáním přihlášek [zde](#).

7) Sledoval/a jsi už on-line den otevřených dveří nějaké střední školy?

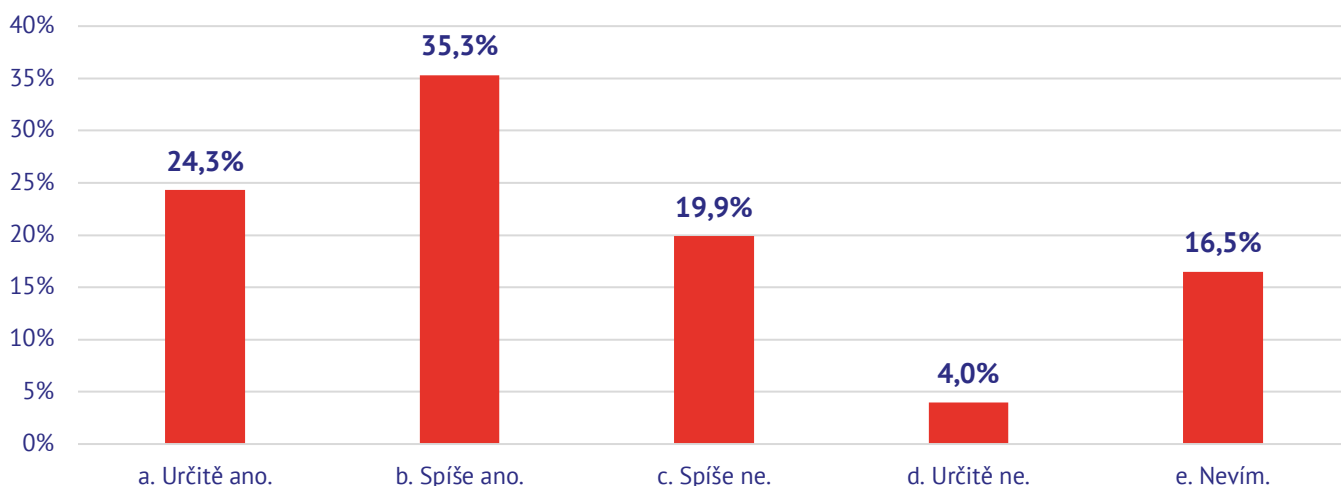
N = 6585

Téměř **dvě třetiny (59,6 %)** deváťáků by měly zájem se zúčastnit alespoň on-line dnů otevřených dveří. Nezájem o on-line DOD projevilo pouze 23,9 % deváťáků. V otevřené otázce na to, co na on-line DOD nejraději viděli se nejčastěji objevovaly odpovědi „*jak škola vypadá, popovídat si se žáky, jak to tam chodí, učení naživo, odborné učebny, interiér školy, učitele, poznat kolektiv*“.

8) Máš zájem se nějakého on-line dne otevřených dveří zúčastnit?

N = 6585

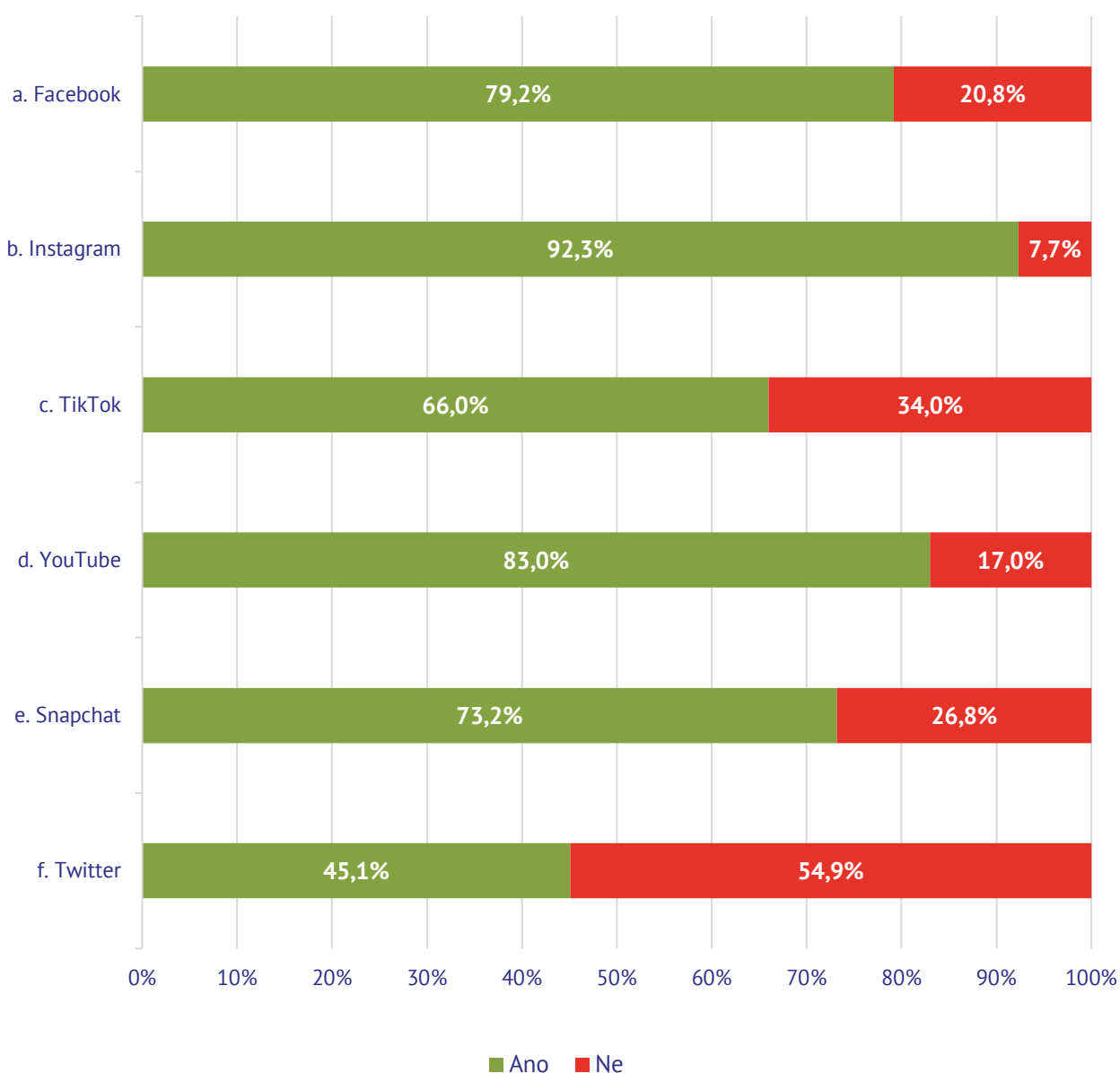

Aktivita na sociálních sítích

Žáci devátých tříd jsou na sociálních sítích poměrně aktivní. **Nejpoužívanější sociální sítí pro ně již není Facebook, ale Instagram, na kterém má profil 92,3 % respondentů.** Instagram je mobilní aplikací ke sdílení především fotek, ale i videí či ke komunikaci s ostatními uživateli. Facebook, který měl dříve dominantní roli, využívá nyní 79,2 % dotazovaných. Na **YouTube je aktivních 83 % deváťáků**, kteří zde sledují hudební videa či své oblíbené influencery. Na vzestupu je také sociální síť **TikTok**, která umožňuje nahrávání a sdílení krátkých videí, **využívá ji 66 % respondentů** a **Snapchat**, na kterém má profil **73,2 % současných deváťáků**. Školy by na sociálních sítích (a především Facebooku a Instagramu) neměly chybět – jedná se o velice efektivní a levný nástroj pro propagaci a komunikaci s žáky i uchazeči.

9) Máš profil na některé z následujících sociálních sítí?

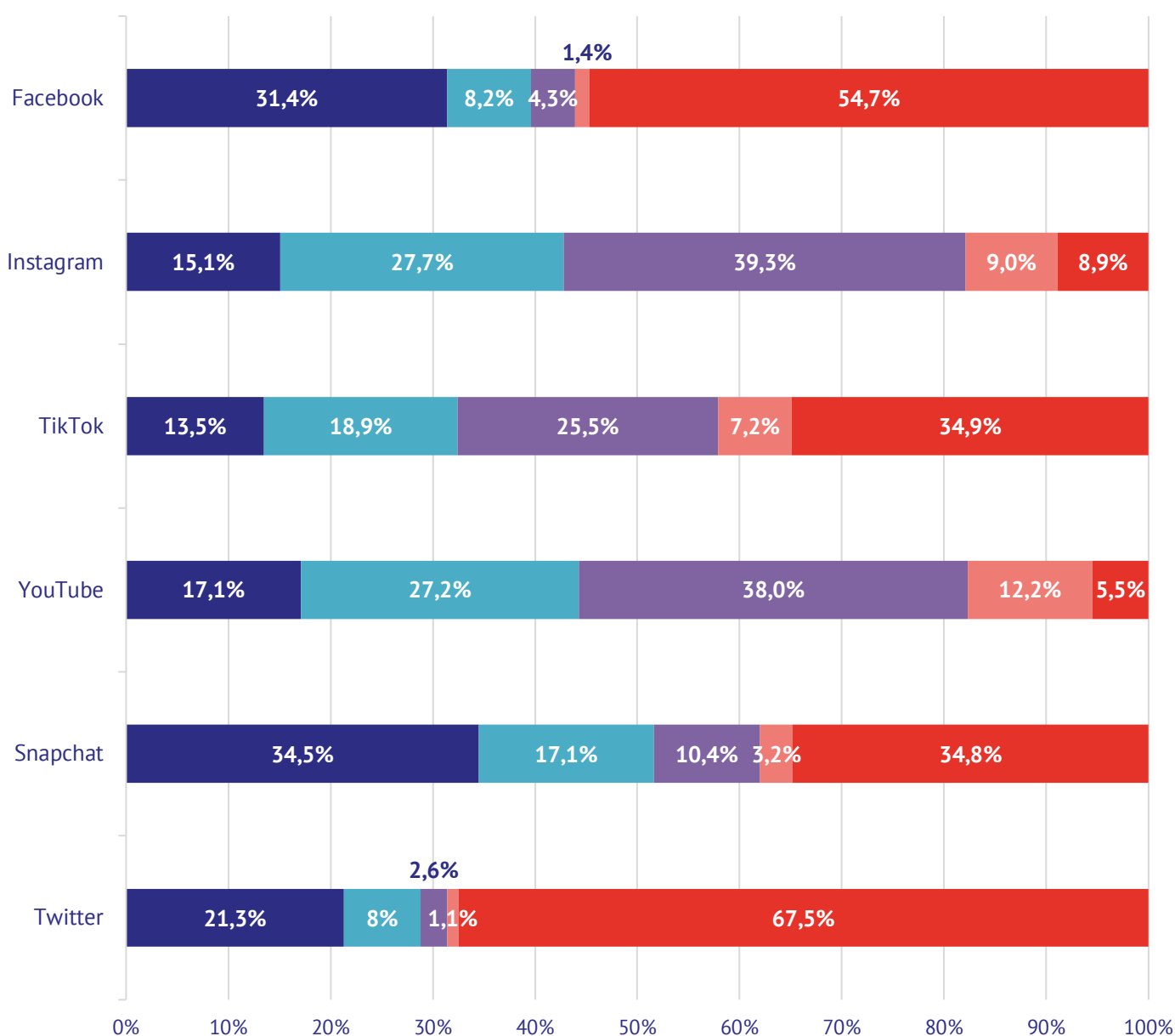
N = 6585

Zajímavé je také srovnání, kolik času denně tráví deváťáci na zmíněných sociálních sítích. Zatímco Facebook má pro ně spíše informační hodnotu, a jdou si na něj spíše zkontrolovat informace ze školy nebo ze světa, na Instagramu tráví výraznou část dne. Na **Facebooku** žáci jsou nejčastěji (31,4 %) maximálně půl hodiny denně nebo na něj denně nechodí (54,7 %). **Naopak na Instagramu 91,1 % deváťáků tráví až 5 hodin denně.** Podobně je na tom **YouTube** (94,5 %). **Twitter, TikTok a Snapchat** je na denní bázi respondenty využíván pouze omezeně. Na Twitter nechodí každý den přibližně dvě třetiny (67,5 %) dotazovaných, na TikTok pak třetina dotazovaných (34,8 %). Snapchat je nejčastěji využíván maximálně půl hodiny denně (34,5 %).

10) Jak dlouhou dobu denně trávíš na těchto sociálních sítích?

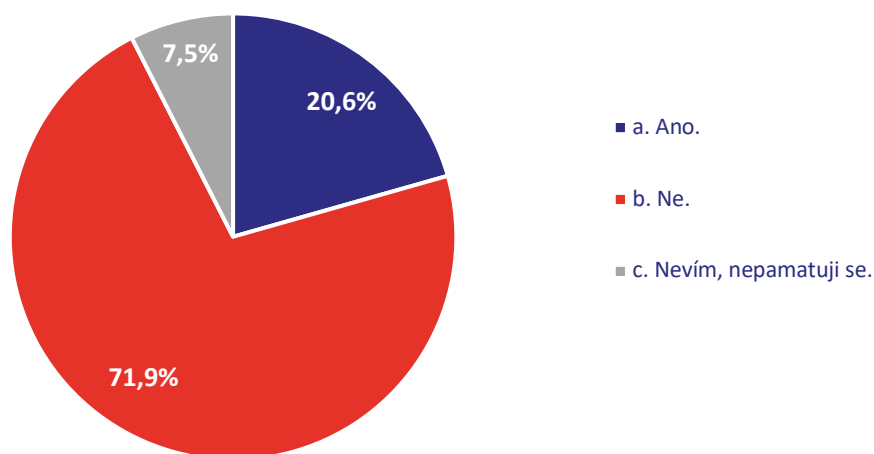
N = 6585

■ a. Do 0,5 hodiny denně. ■ b. 0,5 až 1 hodinu denně. ■ c. 1 až 5 hodin denně. ■ d. 5 a více hodin denně. ■ e. Nechodím tam vůbec.

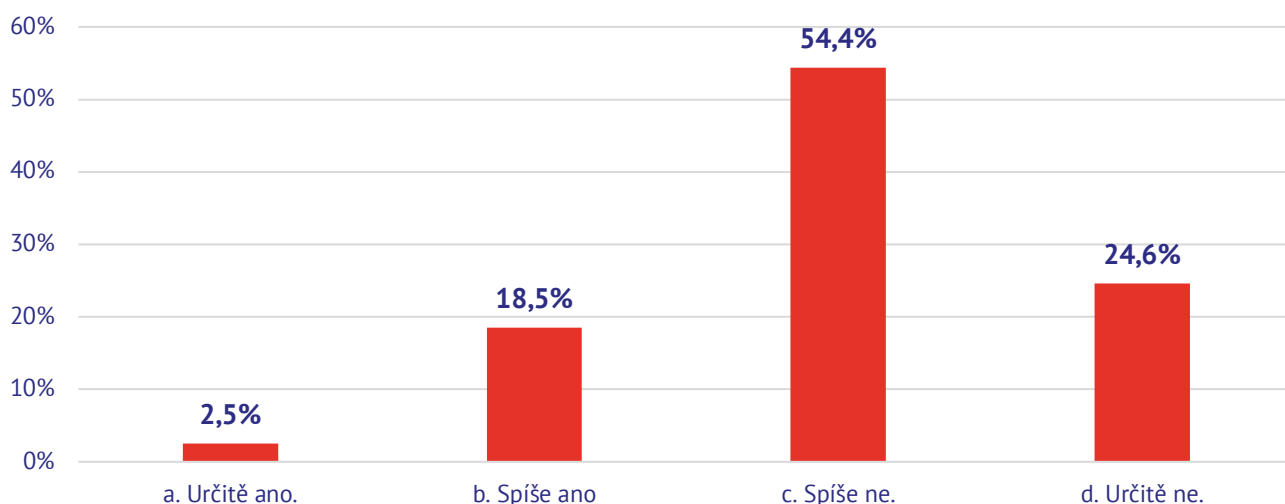
Přestože již většina středních škol má na některé ze sociálních sítí profil, jejich **sleduje je pouze 20,6 % dotazovaných**. V doplňující otevřené otázce jsme se také ptali na to, jaké jsou hlavní důvody, proč žáci stránku své vybrané školy nesledují. Dominovaly především odpovědi, které ukazovaly na to, že **deváťáci buď vůbec neví, že jejich vybraná škola má na Facebooku či Instagramu profil, nebo se ji ani nenamáhali hledat**. Školy by neměly očekávat, že si je jejich žáci najdou na sociálních sítích sami – pokud se snaží spravovat své stránky na sociální sítí, **měly by dbát také na její správnou propagaci**.

11) Sleduješ střední školu, o kterou máš NEJVĚTŠÍ zájem, na některé ze sociálních sítí?
N = 6585

Influencer je člověk, jenž má určitý vliv čili svými názory, postoji a myšlenkami dokáže působit na druhé lidi (uživatelé) na sociálních sítích – **až 20,7 % deváťáků by se influencerem nechalo ovlivnit při výběru střední školy**.

12) Kdyby ti nějakou střední školu doporučil tvůj oblíbený youtuber/influencer, zvažoval/a bys, zda na ni podat přihlášku?
N = 6585

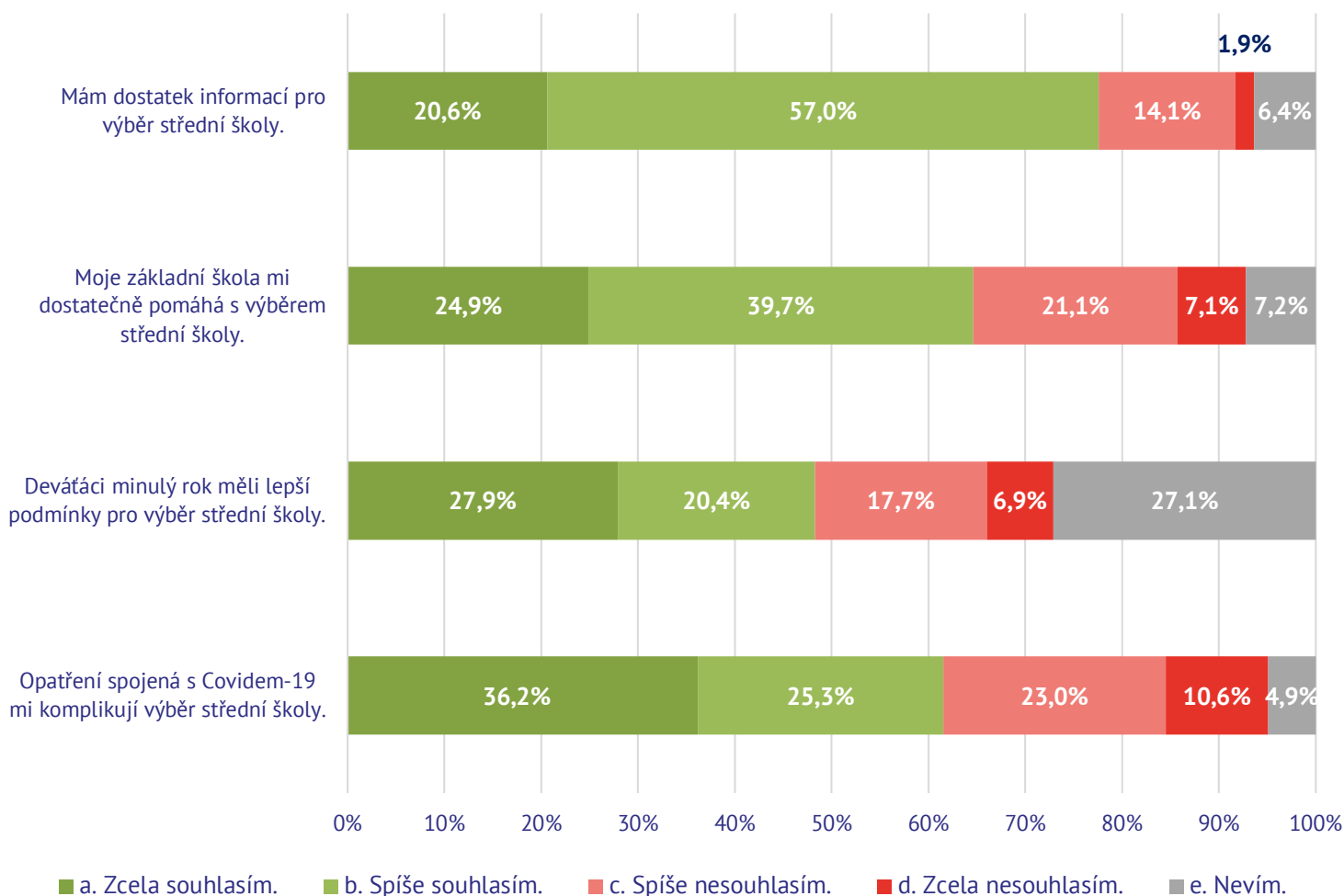

Přijímačky, výběr školy a koronavirus

Současní deváťáci měli za úkol na škále od zcela souhlasím do zcela nesouhlasím ohodnotit, jaký názor mají na tvrzení o vlivu současné situace na jejich rozhodování o výběru střední školy. **77,6 % deváťáků zcela či spíše souhlasí s tím, že má dostatek informací pro výběr školy.** Při hodnocení nápomocnosti základní školy byli také pozitivní – téměř **dvě třetiny (64,6 %) z nich uvedly, že jim jejich škola dostatečně pomáhá s výběrem střední školy.** Téměř **50 % deváťáků si také myslí, že loňští deváťáci měli lepší podmínky pro výběr střední školy.** A podle **61,5 % respondentů jim koronavirová pandemie komplikuje výběr střední školy.**

13) Souhlasíš s následujícími tvrzeními?

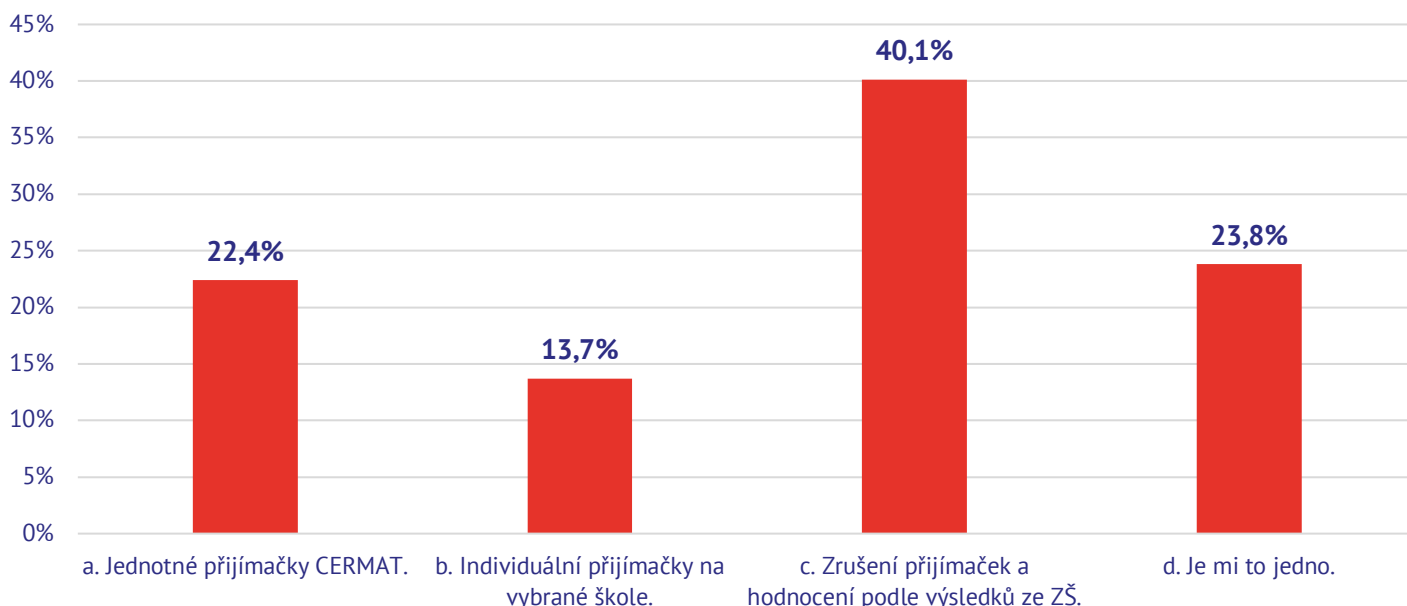
N = 6585

Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy některým ředitelům středních škol rozvázalo ruce s přijímacím řízením na jejich školy. Jaký názor mají ale na možnost jiných než centrálních testů deváťáci?

Nejvyšší podíl **40,3 % respondentů je pro úplné zrušení přijímaček** a přijímání na střední školy na základě hodnocení podle výsledků ze základních škol. **22,4 % deváťáků by pak upřednostnilo jednotné přijímačky CERMAT** oproti **13,7 % respondentů, kteří by raději psali individuální přijímačky na vybrané škole**. 23,8 % dotazovaných je to vcelku jedno.

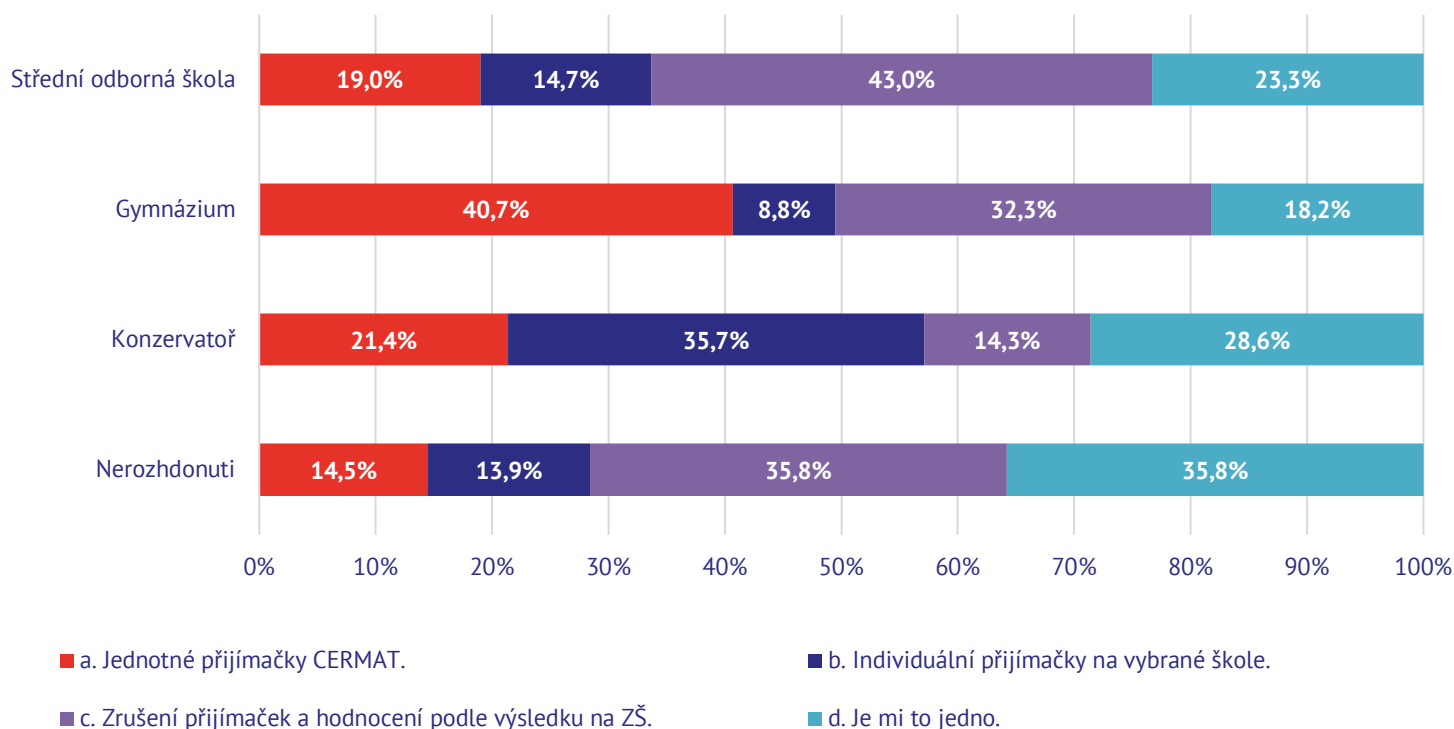
14) Jaké přijímací řízení by žákům nejvíce vyhovovalo N = 5512

Zajímavější je pak rozdělení podle typu školy (viz graf na další stránce). Do těchto otázek nebyli zahrnuti žáci, kteří mají zájem o učební obory, jichž se jednotná přijímací zkouška netýká.

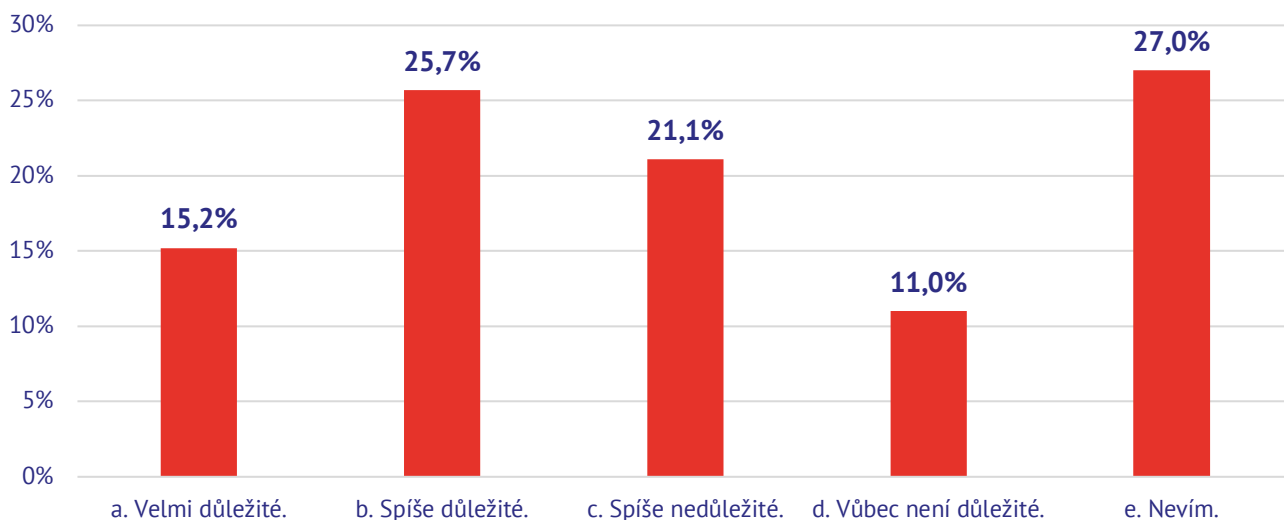
Zatímco žáci, mající zájem o střední odborné školy, by ve 43 % případů volili spíše zrušení přijímaček a výběr podle známek na základní škole, deváťáci se zájmem o gymnázia by naopak v 40,7 % případů raději psali testy CERMAT. Lidé, kteří chtějí studovat konzervatoř pak upřednostňují individuální zkoušky – což je standard na uměleckých školách a nic neobvyklého.

15) Preferovaný typ přijímacích zkoušek dle typu vybrané školy N = 5512

Pro 40,9 % dotazovaných žáků je velmi či spíše důležité, zda bude mít jejich škola jednotné či individuální přijímačky nebo je zruší – na jejich rozhodnutí o podání přihlášky to bude mít vliv. Naopak 32,1 % dotazovaných je typ přijímaček nedůležitý.

16) Je pro tebe při výběru školy důležité, zda škola bude mít své přijímačky, ty jednotné od CERMATu nebo je úplně zruší? N = 5512

Další informace a pomoc s kampaní pro přijímací řízení

Neváhejte se na nás obrátit pro další informace o chování a rozhodování žáků osmých a devátých tříd, nebo pokud máte zájem o pomoc s marketingem a kampaněmi zaměřenými na získání většího počtu uchazečů a následně studentů ve vaší škole.

Navštivte náš web, kde najdete další studie. Pro informace o školení a termíny nejbližších školení se podívejte na www.nezzazvoni.cz/skoleni/.

Kontakt

info@nezzazvoni.cz

www.nezzazvoni.cz

O nás

Než zazvoní pomáhá ředitelům a dalším vedoucím pracovníkům základních a středních škol. Věnujeme se výzkumům a aplikaci marketingových poznatků do prostředí škol. Pomáháme s marketingem. **Od roku 2011 jsme proškoliili a pomohli 1799 pracovníkům z více než 632 základních a středních škol.**

